BRAM STOKER • **Drakula**

Dracula
© Önsöz: Franco Moretti, "Korkunun Diyalektiği", *Mucizevi Göstergeler*, çev. Zeynep Altok, Metis Kitap, İstanbul, 2005, s. 105-136.

İletişim Yayınları 3398 • İletişim Klasikleri 175
ISBN-13: 978-975-05-3623-6
© 2024 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM
1. Baskı 2024, İstanbul

DİZİ YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge
YAYINA HAZIRLAYAN Necdet Dümelli, Güneş Akkor, Barış Özkul
KAPAK Suat Aysu
KAPAK RESMİ Francis Danby, "Tufan", 1840
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Nebiye Çavuş

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871
Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul
Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003
Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387
Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,
Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

BRAM STOKER

Drakula

Dracula

ÇEVİREN ***Murat Başekim***

FRANCO MORETTI'NİN ÖNSÖZÜYLE

iletişim

BRAM STOKER 8 Kasım 1847'de, İrlanda'nın Dublin kentinde, Abraham Stoker ve Charlotte Mathilde Blake Thornley'nin çocuğu olarak doğdu. Yedi kardeşin üçüncüsüydü. Bilinmeyen bir hastalık nedeniyle yedi yaşına kadar yatağa bağlı yaşadı. Okul çağına geldiğinde iyileşti. Trinity College Dublin'de 1864 ile 1870 yılları arasında okudu. Felsefe Derneği'ne katıldı. Öğrencilik yıllarında sporla ilgilendi. Mezuniyetinden sonra *Dublin Evening Mail*'de tiyatro eleştirmenliği yapmaya başladı. Yazdığı yazıların niteliği sayesinde dikkatleri üzerine çekti. Bu sayede tiyatrocu Henry Irving'le tanıştı ve Londra'ya taşınıp Lyceum Tiyatrosu'na girdi. 1878'de Florence Balcombe'la evlendi. 1879'da Irving Noel Thornley ismini verdikleri tek çocukları doğdu. Tiyatrodaki işi aracılığıyla Londra'daki sanat ve edebiyat camiasına girdi. Burada James Abbott McNeill Whistler ve Arthur Conan Doyle gibi isimlerle tanıştı. 1892 ile 1910 arasında, İskoçya'daki Cruden Bay'i düzenli olarak ziyaret etti. Burası birçok kitabına ilham kaynağı oldu. İlk romanı The *Primrose Path* 1875'te yayımlandı. Bunu *Beyaz Yılanın İni* (1890), *The Watter's Mou'* (1895), *The Shoulder of Shasta* (1895), *Drakula* (1897), *Miss Betty* (1898), *The Mystery of the Sea* (1902), *Yedi Yıldız Taşı* (1903) *Lady Athlyne* (1908) gibi kitapları izledi. 20 Nisan 1912'de, Londra'da sifilis kaynaklı sinir sistemi hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetti.

İÇİNDEKİLER

ROMANA DAİR GÖRSELLER *7*

KRONOLOJİ *11*

ÖNSÖZ
KORKUNUN DİYALEKTİĞİ / FRANCO MORETTI *19*

Drakula

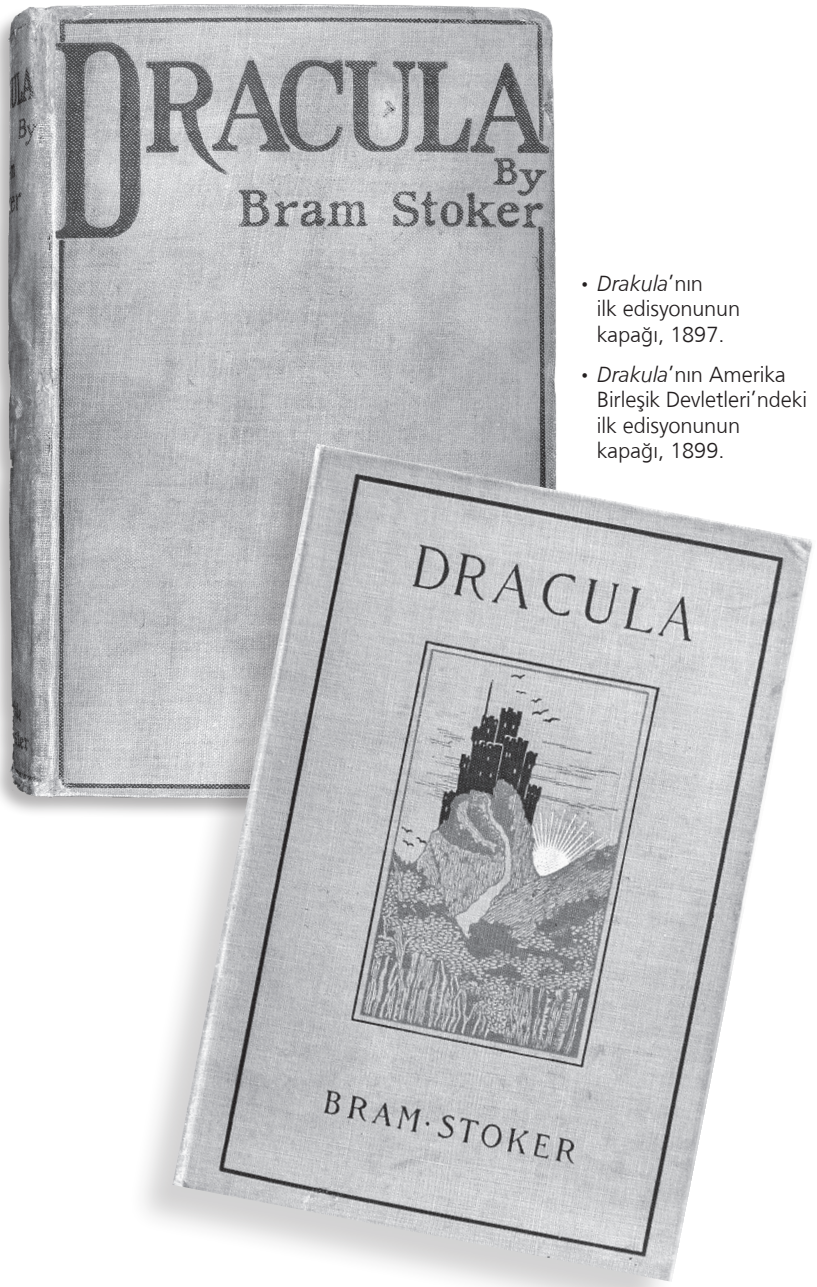

- *Drakula*'nın ilk edisyonunun kapağı, 1897.
- *Drakula*'nın Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ilk edisyonunun kapağı, 1899.

Drakula

Sevgili arkadaşım Hommy-Beg'e...

Bu belgelerin sıraya konuluş biçiminin amacı kitap okundukça anlaşılacaktır. Tüm gereksiz olaylar elenmiştir, böylece gelecek günlerin getireceği inanç olasıklarıyla neredeyse ihtilaf içinde olan bir tarih, temel bir olgu olarak öne çıkabilir. Geçmişteki şeyler konusunda, hafızanın yanılabileceği hiçbir ifade yoktur. Çünkü, seçilen tüm kayıtlar çağdaştır ve onları ortaya koyanların bakış açılarından ve bilgi kapsamından aktarılmıştır.

Birinci Bölüm

JONATHAN HARKER'IN GÜNLÜĞÜ
(Stenoda tutulmuştur)

3 Mayıs. Bistrita – 1 Mayıs'ta, akşam 8.35'te Münih'ten çıktık, sabah erkenden Viyana'ya vardık; 6.46'da varmamız gerekirdi, fakat tren bir saat rötar yaptı. Trenden azıcık gördüğüm kısmı ve biraz yürüme fırsatı bulduğum yollarına bakılırsa, Budapeşte harika bir yer belli ki. Zaten geç vardığımız, en yakın elverişli vakitte de tekrar yola çıkacağımız için istasyondan fazla uzaklaşmayı gözüm kesmedi. Artık Batı'dan çıkıp Doğu'ya girdiğimiz yönünde bir kanaat oluşmuştu bende; burada Tuna'yı aşan heybetli, geniş ve derin o şahane köprülerden en batıda olanı, bizi Türk hükmünün geçtiği yerlere getirmişti.

Gayet uygun bir vakitte yola çıktık, günbatımından sonra da Klausenburg'a vardık. Burada Hotel Royale'de bir gece konakladım. Akşam yemeğinden ziyade gece atıştırması niyetine, kırmızı biber ile bir tür çeşnilendirilmiş tavuk yedim, ki gayet hoştu, fakat dilim damağım kurudu (Not: Mina'ya vermek üzere bunun tarifini alayım). Garsona sordum, buna *paprika hendl* dendiğini, bunun ulusal yemeklerinden biri olduğunu ve Karpatların her yerinde bu yemeği bulup yiyebileceğimi söyledi. Çat pat Almancam burada epey işime yaradı doğrusu, onsuz ne yapardım bilmem.

Londra'da iken biraz vakit ayırabildiğimden, British Museum'a uğramış, kütüphane kısmındaki kitaplar ile haritalarda Transilvanya'ya dair araştırma yapmıştım; bahsi geçen ülkenin mensubu bir asilzadeyle görüşürken, bu ülkeye dair evvelden biraz ön bilgi edinmek, hiç de fena olmaz gibi gelmişti bana. Öğrendim ki kendisinin bahsettiği bölge bu ülkenin en doğu ucunda, üç eyaletin, yani Transilvanya, Moldavya ve Bukovina'nın tam sınırlarında, Karpat Dağları'nın ortasında, Avrupa'nın en yaban ve bilinmez kısımlarından biri. Bu ülkeye ait bizdeki Haritacılık Dairesi haritalarının denginde haritalar henüz mevcut olmadığından, Drakula Kalesi'nin tam yerini belirten bir çalışma ya da haritaya rastlamadım, fakat öğrendim ki Kont Drakula tarafından zikredilen uğrak kasaba Bistrita epey meşhur bir yermiş. Seyahatlerimi Mina'yla konuşacağım vakit belki hafızamı tazelemeye yararlar diye tuttuğum notların birazını burada kayda geçireceğim.

Transilvanya nüfusu dört kendine özgü ulustan oluşuyor: güneyde Saksonlar, onlarla karışık Eflaklılar, bunlar Daçyalıların soyundandır; batıda Macarlar, doğuda ve kuzeyde ise Sekeller. Ben bu son dediklerim tarafına gidiyorum, bunlar Attila ve Hun soyundan geldiklerini söyler. Öyle de olabilir gerçekten, zira Macarlar on birinci yüzyılda bu ülkeyi fethettiklerinde Hunların buranın sakini olduğunu görmüş. Şu dünyadaki her bir batıl inancın Karpatların bu kuytusunda sürüsüne bereket olduğunu okumuştum, sanki burası insanların inandığı hayalî şeyleri kendine çekip toplayan bir girdapmış gibi; durum böyle ise ziyaretim oldukça ilginç olacak gibi (Not: Unutmayayım da Kont'a bu batıl inançları sorayım).

Yatağım gayet rahat idiyse de huzurlu bir uyku uyumadım, garabet garabet rüyalar gördüm. Penceremin dibinde gece boyunca köpek uludu durdu, belki bunun da payı vardır veyahut paprika da dokunmuş olabilir, çünkü sürahideki suyun tümünü içmek zorunda kalmış ama yine de susuzluğumu gideremeyiştim. Sabaha doğru uyumuşum, derken kapımın aralıksız çalınmasıyla uyandım, belli ki o esnada derin bir uykuda idim. Kahvaltıda gene paprika yedim, bir de mısır ununda *mamaliga* dedikleri bir nevi lapa ile *impletata* denen kıyma içli patlıcan, ki nefis bir yemekti (Not:

Bunun da tarifini alayım). Kahvaltıyı aceleye getirmek mecburiyetinde kaldım, çünkü tren saat 8'e doğru kalkacaktı, daha doğrusu kalkması gerekiyordu ama kalkmadı, zira istasyona alelacele 7.30'da vardıktan sonra hareket vakti gelene kadar bir saatten uzun süre vagonda beklemek durumunda kaldım. Görüyorum ki insan doğuya gittikçe trenler de gitgide rötarlı oluyormuş. Çin'de ne biçimdir kim bilir?

Gün boyu türlü güzelliklerle bezeli bir memlekette aheste aheste ilerledik gibi geldi bana. Kimi zaman ufak kasabalarda yahut eski dua kitaplarında gördüğümüz cinsten sarp tepelere kondurulmuş kaleler gördük, kimi zamansa koca taşlık kıyılarından ara sıra şiddetli sellere maruz kaldıkları anlaşılan ırmaklara, akarsulara eşlik ettik. Irmakların kenarını ancak gürül gürül akan yoğun miktarda su, bu şekilde süpürüp geçebilir. Her istasyonda binbir kılıkta insanlar toplaşmış, bazen de güruhlar oluşturmuştu. Kısa ceketleri, yusyuvarlak şapkaları ve elde dikilmiş pantolonlarından ötürü kimi tam bizim memleketli veya Fransa'dan, Almanya'dan gelen köylüler gibiydi, kimisi ise tam evlere şenlik. Kadınlar hoştu, ama yakından bakınca kıyafetlerinin bel kısımları epey zevksiz idi. Uzun uzun beyaz kollu elbiseler, bale kıyafeti misali uçuşup duran saçaklı koca kemerler, ama tabii altında eteklikler vardı. Gördüğümüz en tuhaf kişiler ise, koca çoban şapkaları, bol kirli beyaz pantolonları, beyaz keten gömlekleri ve pirinç çiviler perçinli yaklaşık bir karışlık muazzam kösele kemerlerinden ötürü diğerlerinden daha yabani kalan Slovaklar oldu. İçine paçalarını tıktıkları diz boyu çizmeler giymişlerdi; upuzun kara saçları, kapkara posbıyıkları vardı. Bunlar da ilgi çekiciydi ama alımlı değillerdi. Tiyatro sahnesinde olsalar, tam şarklı haydut çetesi canlandırırdı bunlar. Gerçi işittiğime göre aslında kimseye bir zararları yokmuş, hatta kendilerini savunma konusunda biraz da acizlermiş.

Bistrita'ya vardığımızda akşam çökmüştü, enteresan eski bir yer burası. Neredeyse sınır bölgesinde olduğu için –zira Borgo Geçidi buradan Bukovina'ya ulaşıyor– oldukça çalkantılı bir geçmişi varmış, zaten belli de oluyor. Elli yıl evvel peş peşe ciddi yangınlar olmuş, bu da beş ayrı tarihte korkunç yıkımlara yol açmış. On yedinci yüzyılın en başında üç hafta süren bir kuşatmaya uğramış, sa-

vaşların daimi eşlikçisi kıtlık ve hastalığın da etkisiyle 13 bin kişi canını yitirmiş burada.

Kont Drakula, Altın Kron Oteli'ne gitmemi salık vermişti, bu memleketin âdetlerine mümkün olduğunca şahit olmak istiyordum çünkü, gördüm ki burası tam bayıldığım cinsten enikonu eski usul bir yer. Belli ki yolumu gözlüyorlardı, zira kapıya geldiğimde, edepli olamayacak kadar daracık rengârenk uzun çift taraflı önlüğü ve beyaz içliğinden oluşan o bildik köylü kıyafetleri içinde yaşlıca şen bir kadın karşıma çıktı. Yanına yaklaştığımda kadın eğilerek selamlayıp şöyle dedi, "İngiliz *Herr* mi?" "Evet," dedim "Jonathan Harker." Kadın tebessüm etti, kendisinin peşinden kapıya gelmiş beyaz gömlekli yaşlıca adama bir şeyler bildirdi. Adam gitti, derken elinde bir mektupla çabucak döndü:

> Dostum – Karpatlara hoş geldiniz. Gelişinizi iple çekiyorum. İyi uyuyun bu gece. Yarın 3'te posta arabası Bukovina'ya gitmek üzere yola çıkacak; yeriniz ayrıldı. Borgo Geçidi'nde atlı arabam sizi bekler olacak, sonra da sizi bana getirecek. Londra'dan bu yana seyahatinizin hoş geçmiş olduğunu ve güzel ülkemde kalmaktan memnuniyet duyacağınızı temenni ederim.
>
> Dostunuz,
> Drakula

4 Mayıs – Meğer konakladığım yerin sahibi ben gelmeden önce Kont'tan, bana posta arabasında en has yeri ayırması yönünde talimat içeren bir mektup almış; fakat meselenin ayrıntılarını ne kadar sorduysam da adam nedense ketum davranıp Almancamı anlamıyormuş gibi yaptı. Bu mümkün değil, çünkü o âna dek eksiksiz anlamıştı dediğimi ya da en azından eksiksiz anlıyormuşçasına tamı tamına cevaplamıştı sorduklarımı. Bu adam ve karısı, yani geldiğimde beni karşılayan o yaşlı hanım, korkmuş bir halde birbirlerine baktılar. Adam paranın zarfta ulaştırıldığına, başka da bir şey bilmediğine dair kem küm etti. Kendisine Kont Drakula'yı tanıyıp tanımadığını, Kont'un kalesine dair herhangi bir malumat verip veremeyeceğini sorduğumda ise hem karısı hem de adam istavroz çıkarıp hiç bilmediklerini söylediler, başka da bir şey konuşmaya